

Danske biblioteker & WorldCat

WorldCat er blevet til bibliotekernes foretrukne verdens katalog indenfor de sidste fem år. Ikke at alle funktioner i alle lande er dækket fuldt ud, men WorldCat bliver stadig mere dækkende og har nu flere end 212 mio. titler. Her følger en status for de danske bibliotekers WorldCat-implementering.

Af Leif Andresen lea@bibliotekogmedier.dk, Styrelsen for Bibliotek og Medier

WorldCat er ikke blot en søgebase, det er også en infrastruktur til fjernlån og katalogiseringsgenbrug. Og Danmark er med. Faktisk er vi det eneste land med en aftale, som dækker hele paletten rundt. Ikke blot har vi leveret fælleskataloget (og ikke alene nationalbibliografien) – vi bidrager til internationalt fjernlån og bruger basen til genbrug.

”Danske biblioteker i WorldCat implementering” er en videreførelse af det forudgående forberedelsesprojekt, der blev afsluttet ultimo 2008, sammenfaldende med at der blev indgået en samarbejdsaftale mellem DBC og OCLC. Projektet har dels bestået af et DEFF-projekt, dels en generel del som led i DanBib. Ti danske biblioteker præsenteres særskilt i FirstSearch og tilbyder internationalt fjernlån. Der er etableret et netværk for disse biblioteker, og WorldCat er en vigtig kilde til katalogiseringsgenbrug. Enkelte dele af DanBib-projektet er ikke afsluttet, men er forberedt og gennemføres de kommende måneder. Der har været stor interesse for projektet, som er blevet præsenteret på en række møder og konferencer i ind- og udland. Den afsluttende rapport for DEFF-projektet ”Danske biblioteker i WorldCat implementering” er nu publiceret på DEFF’s hjemmeside.

I sagens natur er der i den praktiske implementering en række justeringer i forhold til oplægget fra 2008-rapporten. Vigtigst er, at vi har måttet designe et krydsreferenceregister for at kunne håndtere en de basale funktioner i samarbejdet: løbende opdatering af WorldCat, levering til WorldCat af beholdningsnoter for tidsskrifter samt viderestilling fra WorldCat til bibliotek.dk på titelniveau.

WorldCat som katalogiseringskilde

Der er august 2010 udgivet en beskrivelse af arbejdsgange og tips ved brugen af WorldCat til genbrug: Adgang til og genbrug af katalogposter fra WorldCat. Denne rapport vil løbende blive opdateret af DBC.

WorldCat Registry

For at sikre at danske biblioteker er beskrevet korrekt i WorldCat Registry, opdateres denne fra VIP-basen. Danske biblioteker skal således ikke bekymre sig om WorldCat Registry, men blot vedligeholde VIP. Vi har lavet en oprydning i forældede registreringer i WorldCat Registry.

Eksport til WorldCat

DBC gennemførte i efteråret 2009 den initiale eksport af bibliotek.dk til WorldCat. OCLC modtog ca. 14 mio. poster fra bibliotek.dk. Dette førte til ca. 7,8 mio. bibliotek.dk-lokaliseringer i worldcat.org. I FirstSearch-grænsefladen til WorldCat er de ti internationalt långivende bibliotekers lokaliseringer gjort synlige og står således til rådighed for internationalt fjernlån. Den sidste del af eksporten med særlige poster til beholdningsnoter for trykte tidsskrifter forventes på plads i januar 2011.

Samspil med bibliotek.dk

Velkomstsiden i bibliotek.dk møder slutbrugere fra hele verden, der efter søgning i WorldCat.org opdager et materiale, der findes på et dansk bibliotek. Velkomstsiden anviser, hvordan både slutbrugere og professionelle biblioteksfolk kan komme videre i processen. Der har desværre været nogle tekniske problemer i løbet af efteråret, som har betydet, at overgangen fra opslag på ISBN/ISSN, som kun dækker nogle titler, til opslag for alle titler på WorldCat-ID er blevet forsinket, men forventes gennemført i løbet af 1. kvartal 2011.

Netværk for internationalt fjernlån

Der er etableret et Netværk for danske långivende biblioteker i WorldCat omfattede de 10 internationalt långivende biblioteker. I netværket behandles alle aspekter af arbejdet med WorldCat og samarbejdet med OCLC med fokus på erfaringsudveksling om fjernlån. Netværket har afholdt to møder i 2009 og tre i 2010.

Fremtidig organisering

Den generelle udvikling af samarbejdet med OCLC indgår i DanBib-samarbejdet, hvor den årlige udviklingsplan nu har et høringsforløb sideløbende med bibliotek.dk. For de internationalt långivende biblioteker er etableret ovennævnte netværk. Styregruppen fra projektet videreføres som WorldCat Koordineringsgruppen med sin nuværende repræsentation fra Styrelsen for Bibliotek og Medier, DBC og Statsbiblioteket, udvidet med Det Kongelige Bibliotek.

Og konklusionen lige nu er, at der er gennemført en fuld præsentation i den internationale biblioteksdatabase, og den danske kulturarv stilles til rådighed internationalt. 